

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ARAD
DIRECȚIA ECONOMICĂ
Serviciul Buget
Nr. 6453/26.01.2024

**Raport de specialitate privind proiectul
bugetului de venituri și cheltuieli
al Municipiului Arad, pe anul 2024**

Bugetul local reprezintă documentul prin care sunt prevăzute și aprobate, în fiecare an, veniturile și cheltuielile unității administrativ-teritoriale Municipiul Arad. Veniturile și cheltuielile bugetului local alcătuiesc bugetul general care, după consolidare, prin eliminarea transferurilor de sume dintre bugete, va reflecta dimensiunea efortului financiar public și starea de echilibru sau dezechilibru.

Creditele bugetare aprobate se utilizează pentru finanțarea administrației publice locale, programelor, proiectelor, activităților, acțiunilor, obiectivelor și altele asemenea, potrivit scopurilor prevăzute în legi și alte reglementări și vor fi angajate și folosite în strictă corelare cu gradul previzionat de încasare a veniturilor bugetare.

Proiectul de buget al Municipiului Arad a fost întocmit în baza unor principii bugetare prevăzute de Legea finanțelor publice locale nr.273/2006 și anume:

- Principiul universalității;
- Principiul transparenței și publicității;
- Principiul unității;
- Principiul unității monetare;
- Principiul anualității;
- Principiul specializării bugetare;
- Principiul echilibrului.

Pe lângă finanțarea structurilor care alcătuiesc aparatul de specialitate al primarului Municipiului Arad, din bugetul local sunt finanțate și unitățile/structurile subordonate Municipiului Arad, ai căror conducători au calitatea de ordonatori terțiari de credite și anume:

- 40 unități de învățământ preuniversitar;
- Teatrul Clasic “Ioan Slavici” Arad;
- Filarmonica Arad;
- Centrul Municipal de Cultură Arad;
- HUB Cultural mARTA Arad;
- Direcția de Asistență Socială Arad;
- Centrul de Îngrijire pentru Persoane Vârstnice Arad;
- Cantina Municipală Arad;

În conformitate cu prevederile legislative, Ministerul Finanțelor Publice transmite direcțiilor generale ale finanțelor publice sumele defalcate din unele venituri ale bugetului de stat și transferurile consolidabile, aprobate prin legea bugetului de stat, ulterior, direcțiile generale ale finanțelor publice județene, precum și consiliile județene, în condițiile legii, repartizează pe unități administrativ-teritoriale, sumele defalcate din unele venituri ale bugetului de stat, precum și transferurile consolidabile pentru bugetele locale, în vederea definitivării proiectelor bugetelor locale de către ordonatorii principali de credite.

Pe baza veniturilor proprii și a sumelor repartizate din bugetul de stat, ordonatorii principali de credite, definitivează proiectul bugetului local, care se publică în presa locală sau se afișează la sediul unității administrativ-teritoriale, ulterior fiind supus aprobării autorităților deliberative, de către ordonatorii principali de credite;

Nivelul veniturilor din cote defalcate din impozitul pe venit și din sume defalcate din TVA a fost repartizat și comunicat prin adresele nr. 2050/10.01.2024, nr. 3100/15.01.2024 și nr. 3103/15.01.2024 ale

Serviciului de Sinteza și Asistența Elaborării și Execuției Bugetelor Locale din cadrul Direcției Generale Regionale a Finanțelor Publice Timișoara.

Conform Legii bugetului de stat pe anul 2024 nr. 421/2023, din impozitul pe venit estimat a fi încasat la bugetul de stat la nivelul Municipiului Arad, se repartizează, cota de 63%, prin decizie a directorului Direcției Generale Regionale a Finanțelor Publice. Această cotă se repartizează prin derogare de la prevederile Legii 273/2006 privind finanțele publice locale, art.32, prin care a fost stabilită inițial o cotă de 65%, iar o cotă de 2% se repartizează instituțiilor publice de spectacole, conform art.6 alin.1 lit.e respectiv art.7 din Legea bugetului de stat pe anul 2024.

Sumele încasate din cote defalcate din impozitul pe venit reprezintă venituri proprii ale bugetului local și se folosesc pentru finanțarea oricărui tip de cheltuieli, în timp ce sumele defalcate din TVA se alocă de la bugetul de stat având destinație precisă stabilită de Guvernul României.

Destinația sumelor defalcate din TVA este următoarea:

a) finanțarea de bază a unităților de învățământ preuniversitar de stat pentru categoriile de cheltuieli prevăzute la art. 139 alin. (2) lit. b) și c) din Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările ulterioare;

b) finanțarea drepturilor asistenților personali ai persoanelor cu handicap grav sau indemnizațiilor lunare ale persoanelor cu handicap grav acordate în baza prevederilor art. 42 alin. (4) din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în limita prevăzută la art. 20 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 103/2013, aprobată cu completări prin Legea nr. 28/2014, cu modificările și completările ulterioare;

c) finanțarea cheltuielilor descentralizate la nivelul sectoarelor și municipiului București, respectiv pentru: servicii sociale din sistemul de protecție a copilului, măsurile de protecție de tip centre de zi și centre rezidențiale pentru persoane adulte cu handicap, implementarea Programului pentru școli al României, în perioada 2023-2029, precum și pentru stabilirea bugetului pentru implementarea acestuia în anul școlar 2023-2024, cu încadrarea în sumele prevăzute pentru anul 2024 în fiecare dintre anexele 3-5 la această hotărâre, cheltuielile cu bunuri și servicii pentru întreținerea curentă a unităților de învățământ special și Centrul Municipiului București de Resurse și Asistență Educațională, plata sprijinului sub formă de contribuții, care va asigura completarea drepturilor salariale neacoperite din fondurile proprii ale unităților de cult locale pentru personalul neclerical angajat în unitățile de cult, potrivit prevederilor art. 9 alin. (1) lit. a) din secțiunea a 3-a, lit. E, a capitolului III „Culte“, din anexa nr. I la Legea-cadru nr. 153/2017 cu modificările și completările ulterioare, drepturile copiilor cu cerințe educaționale speciale care frecventează învățământul special și învățământul de masă, finanțarea stimulentei educaționale, sub formă de tichete sociale, stabilit de Legea nr. 248/2015 privind stimularea participării în învățământul preșcolar a copiilor provenind din familii defavorizate, republicată, pentru preșcolarii din învățământul de masă;

d) finanțării stimulentei educaționale, sub formă de tichete sociale, stabilit de Legea nr. 248/2015, republicată;

e) finanțării drepturilor copiilor cu cerințe educaționale speciale integrați în învățământul de masă, potrivit prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 564/2017, cu modificările ulterioare, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.838/2022 și ale art.129 din Legea nr.272/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

f) finanțarea cheltuielilor de funcționare ale unităților de îngrijire la domiciliu, ale centrelor de zi de îngrijire și reuiperare și ale căminelor pentru persoane vârstnice de la nivelul comunelor, orașelor, municipiilor, sectoarelor municipiului București și municipiului București, potrivit prevederilor art. 18 alin. (5) lit. c) din Legea nr. 17/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în baza standardelor de cost calculate pentru beneficiari/tipuri de servicii sociale, aprobate conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 426/2020, cu modificările ulterioare, în baza standardelor de cost calculate pentru beneficiari/tipuri de servicii sociale, aprobate conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr.426/2020, cu modificările ulterioare, precum și pentru plata indemnizației îngrijitorilor informali, potrivit prevederilor art.13 alin (6) din Legea nr.17/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

g) finanțării gratuității acordate elevilor prevăzuți la art.83 alin.(1) din Legea nr.198/2023, cu modificările ulterioare, la transportul public și metropolitan rutier, potrivit prevederilor art.83 alin. (2), lit.a) din același act normative.

Creșterea nivelului salariului minim brut pe economie, în anul 2024 la 3.300 lei, va influența nivelul cheltuielilor bugetului local, prin majorarea prețurilor achitate pentru bunurile și serviciile achiziționate de către Municipiul Arad.

Pentru anul 2024, proiectul de buget general al Municipiului Arad, este întocmit în conformitate cu clasificarea bugetară a indicatorilor finanțelor publice, aprobată prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr.1954/2005, cu modificările și completările ulterioare, unitatea de măsură fiind “mii lei” și este structurat după cum urmează:

I. Bugetul local

a. Veniturile bugetului local pentru anul 2024 sunt în valoare de 990.419,40 mii lei, iar veniturile încasate în anul 2023, conform execuției de casă, sunt în valoare de 709.700 mii lei.

Nivelul veniturilor din impozite și taxe locale a fost estimat de către Direcția Venituri având la bază prevederile Hotărârii Consiliului Local al Municipiului Arad nr.379/26.07.2023, privind stabilirea impozitelor și taxelor locale în Municipiul Arad pentru anul 2024.

Excedentul anilor precedenți aflat în sold la 31.12.2023 în valoare de 38.734.540,70 lei, care a fost repartizat parțial prin Hotărârea Consiliului Local al Municipiului Arad nr. 24/16.01.2024 și va fi repartizat integral tot prin Hotărârea Consiliului Local al Municipiului Arad.

Veniturile totale se compun din:

- Venituri fiscale (cote defalcate din impozitul pe venit și sume defalcate din taxa pe valoare adăugată) și venituri nefiscale;
- Venituri din capital;
- Subvenții de la bugetul de stat;
- Sume primite de la UE/alti donatori în contul plăților efectuate și prefinanțări aferente cadrului financiar 2014-2020.

b. Cheltuielile bugetului local au fost stabilite în strictă corelare cu posibilitățile reale de încasare a veniturilor bugetare locale și exprimă preocuparea autorității locale de a asigura fondurile necesare funcționării serviciilor și dezvoltării publice, și care se clasifică după natura lor, în cheltuieli operaționale și cheltuieli de capital.

În sinteză, cheltuielile bugetului local pe anul 2024, în valoare de 1.027.262,03 mii lei, se prezintă astfel:

1. Autorități publice și acțiuni externe în suma de 62.685,13 mii lei, din care:
  - secțiunea funcționare: 55.813,13 mii lei;
  - secțiunea dezvoltare: 6.872 mii lei;
2. Tranzacții privind datoria publică și împrumuturi în suma de 22.229 mii lei, din care:
  - secțiunea funcționare: 22.229 mii lei;
  - secțiunea dezvoltare: 0 mii lei;
3. Ordine publica și siguranța națională în suma de 13.665 mii lei, din care:
  - secțiunea funcționare: 13.323 mii lei;
  - secțiunea dezvoltare: 342 mii lei;
4. Învățământ în suma de 158.175,40 mii lei, din care:
  - secțiunea funcționare: 52.953,40 mii lei;
  - secțiunea dezvoltare: 105.222 mii lei;
5. Sănătate în suma de 25.105 mii lei, din care:
  - secțiunea funcționare: 24.707 mii lei;
  - secțiunea dezvoltare: 398 mii lei;
6. Cultură, recreere, religie în suma de 95.974 mii lei, din care:
  - secțiunea funcționare: 71.701 mii lei;
  - secțiunea dezvoltare: 24.273 mii lei;
7. Asigurări și asistență socială în suma de 85.582 mii lei, din care:
  - secțiunea funcționare: 84.810 mii lei;
  - secțiunea dezvoltare: 772 mii lei;

8. Locuințe, servicii și dezvoltare publică în suma de 54.201 mii lei, din care:
  - secțiunea funcționare: 40.644 mii lei;
  - secțiunea dezvoltare: 13.557 mii lei;
9. Protecția mediului în suma de 67.051 mii lei, din care:
  - secțiunea funcționare: 24.422 mii lei;
  - secțiunea dezvoltare: 42.629 mii lei;
10. Combustibil și energie în suma de 178.839 mii lei, din care:
  - secțiunea funcționare: 50.567 mii lei;
  - secțiunea dezvoltare: 128.272 mii lei;
11. Transporturi în suma de 257.401 mii lei, din care:
  - secțiunea funcționare: 70.803 mii lei;
  - secțiunea dezvoltare: 186.598 mii lei.

Ponderile cele mai mari în cadrul cheltuielilor de funcționare le au cheltuielile cu serviciile publice, cheltuielile cu unitățile de învățământ, serviciul datoriei publice locale, funcționarea instituțiilor publice și de asistența socială.

Serviciile publice finanțate din bugetul consolidat al municipiului Arad includ:

- străzile – lucrările de întreținere, extindere și modernizare;
- salubritate și reducerea poluării – salubritatea și gestionarea deșeurilor de pe spațiile aparținând domeniului public, precum și casarea autovehiculelor uzate;
- spații verzi – întreținerea și amenajarea de spații verzi;
- iluminatul public- consumul de energie electrică privind funcționarea acestuia;
- suportarea integrală sau parțială a costurilor de transport pentru elevi și unele categorii sociale;
- subvențiile pentru diferența de preț și tarif la energia termică livrată populației;
- ordinea publică de pe raza municipiului Arad;
- organizarea și desfășurarea de activități cultural-artistice, precum și proiecte culturale, de tineret și sport;

Măsurile de asistență socială și medicală finanțate din bugetul consolidat al Municipiului Arad includ:

- drepturile însoțitorilor persoanelor cu handicap;
- indemnizațiile persoanelor cu handicap;
- asigurarea serviciilor de îngrijire pentru persoanele vârstnice;
- asigurarea hranei pentru beneficiarii Cantinei Municipale;
- asigurarea funcționării pentru 18 obiective de asistență socială;
- ajutoare sociale pentru persoanele defavorizate;
- ajutoare pentru înmormântare;
- ajutoare pentru încălzirea locuințelor;
- stimulentele educaționale sub formă de tichete sociale acordate copiilor din familii defavorizate;
- drepturile copiilor cu cerințe educaționale speciale integrați în învățământul de masă;
- asistența socială comunitară din Municipiul Arad;
- cabinetele medicale din cadrul instituțiilor de învățământ preuniversitar de stat;
- cheltuielile curente și de capital ale Spitalului Clinic Județean de Urgență Arad;

Acordarea de subvenții operatorilor locali de servicii publice – producerea și distribuția de energie termică, transport în comun de călători, asigură prestarea acestor servicii la nivelul standardelor și în condițiile unor tarife accesibile beneficiarilor acestor servicii.

Serviciul datoriei publice în anul 2024 este compus din dobânzi și comisioane în suma de 22.229 mii lei și rambursări de credite interne în suma de 23.295 mii lei, aferente creditelor contractate de către Municipiul Arad postate pe site.

II. Bugetul instituțiilor publice și activităților finanțate integral sau parțial din venituri proprii

Bugetul instituțiilor publice și activităților finanțate integral sau parțial din venituri proprii este compus din:

- 39 de Unități de Învățământ din Municipiul Arad, în suma de 19.134 mii lei;
- Teatrul Clasic “Ioan Slavici” Arad, în sumă de 10.243 mii lei;
- Filarmonica Arad, în sumă de 11.920 mii lei;
- Centrul Municipal de Cultură Arad, în sumă de 26.906 mii lei;
- HUB Cultural mARTA Arad, în sumă de 2.071 mii lei;

III. Bugetul fondurilor externe nerambursabile cuprinde proiectul “COMPETENCE”, în sumă de 278 mii lei, derulat de către Direcția de Asistență Comunitară Arad;

Conform prevederilor legislative aferente art.39, alin.3 din Legea nr. 273/2006 privind Finanțele Publice Locale, Primarul Municipiului Arad aduce la cunoștința cetățenilor proiectul bugetului de venituri și cheltuieli pe anul 2024, în vederea formulării de propuneri cu privire la conținutul acestuia, prin urmare, persoanele interesate pot transmite electronic sugestiile, la adresa registratura@primariaarad.ro, telefonul cetățeanului 0257984 până la data de 11.02.2024.

PRIMAR,
Calin Bibarț

DIRECTOR ECONOMIC,
Marinela David

ȘEF SERVICIU BUGET,
Stoica Olimpia